

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: Papp György, Gyulafehérvárt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Városi képviselő testületi közgyűlés.

Gyulafehérvár sz. kir. város képviselőtestülete 1896 év április hó 16-án szép számban megjelent tagokkal közgyűlést tartott.

A rendkívüli közgyűlésnek ezuttal 14 pontban letárgyalt tárgysorozatát és a tárgyalás eredményét röviden összefoglalva van szerencsénk t. olvasóközönségünkkel a következőkben közölni:

1) A város villamos világosítása tárgyában helybeli Körner József vállalkozóval kötött szerződésnek Alsófehérmegye törvényhatósági bizottságának folyó év márczius hó 27-én tartott közgyűlésében történt jóváhagyásáról szóló előterjesztést a közgyűlés örvendetes tudomásul vette s városunk e nagy fontosságú baladását jelentő vállalat megvalósítása egy a legközelebbi közgyűlésen megalakítandó műszaki tanács feladatául tűzetett ki.

2) A mértékhteleítő 1895 évi szabályszerű számadása jóváhagyott.

3) A Maksay Károly lemondásával megtüresedett városi adótisztai állást a képviselőtestület ezen közgyűlésben óhajtván betölteni — a felsőbb rendelet következtében kihirdetett pályázat rendén beérkezett 3 pályázati kérés közül a Dr. Mohay Sándor, Dr. Elekes Viktor, Dr. Téry Ödön és la Borda Kálmán tagokból álló kándidáló bizottság egyet, Papp Józsefét, mint elkésztetten beérkezett tekintetbe nem vehette s így az adótisztai állásra Ujházy Béla helyettesített adótiszt és Tóbiás Sándor verespataki járási írnok jelöltetett ki s bocsáttatott választás alá. Természetes, hogy az adótisztai állásra Ujházy Béla, ki helyettesi minőségében már eddig is bizonyosságát adta, hogy a városi tanács benne jó munkaerőt nyer, választatott meg egyhangulag.

4) Maksay Károly volt adótiszt azon kérését, hogy állásába visszahelyeztessék, esetleg befizetett nyugdíjrészelei, vagy 3 havi fizetése kiutaltassanak, tekintettel arra, hogy állásától lemondása folytán vált meg, valamint pénzbeli kielégítése az érvényben levő városi szabályrendeletekben gyökerező alappal nem bír, a képviselőtestület nem találta teljesíthetőnek.

5) Győr szab. kir. város törvényhatósági bizottságának megkeresése folytán a képviselőtestület hozzá járult a képviselőházhoz intézett felirathoz s kimondotta, hogy a vidéki városokban építendő új házak 20 évi adómentességben leendő részesítése érdekében a közelebről tárgyalás alá kerülő törvényjavaslat ily értelemben leendő megalkotása mellett feliratot intéz.

6.) A város „Major“ nevű részében az óvodai telekre építendő városi árvaház létesítésére megszavazott 9000 frtnak a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter úr által 8000 frtra történt leszállítását a képviselőtestület tudomásul vette s utasította egyszersmind a tanácsot, hogy az épület tervet készíttesse el, valamint a költségtöbbletnek a városi tőke alaphól leendő kiutalványozása végett a szabályszerű időre közgyűlést hívjon össze.

7.) A folyó év május navában megejtendő választásokra az igazoló választmányba egyhangulag megválasztatott Rajnay Ignác és Czirlea János.

8.) A milleniumnak városunkban leendő megünneplésére vonatkozólag az elnök-polgármester által tett előterjesztést a képviselőtestület általános helyesléssel elfogadta, az ünnepély rendezését magára vállalta s a meghívandó vendégekre jutó, valamint egyéb költségek kiutalványozásával teljes áldozatkészséggel a tanácsot megbizta. — Az előterjesztés szerint az ezred éves ünnepélyek városunkban folyó év május hó 9-én és 10-én, valamint június 8-án lesznek megtartandók; az előterjesztés egyelőre csak a május hó jelölt napjain rendezendő ünnepélyes aktusokra terjed ki következő beosztással:

a.) Május 9-én este:

I. A városban levő épületek lobogó díszszel láttat-

nak el s általános kivilágítás mellett a városban levő összes templomokban egy fél óráig tart a harangozás?

II. Fél 8 órakor a tűzoltó zenekar lámpionokkal körüljárja az utcákat; $\frac{3}{4}$ 8 órakor a városház előtt felállított diszes emelvényről ünnepi szónoklat, szavaltat s az E M K E. dalárda vezetése mellett a „Szózat“ és „Hymnus“ eléneklése.

b.) Május 10-én:

1. Délelőtt 9 órakor gyülekezik a városi képviselőtestület, a tanács, a városban székelő összes többi batóságok, egyletek és társulatok (utóbbiak saját zászlóik alatt) s rendben mindannyian felvonulnak a városi bel. katb. templomba hálaadó isteni tiszteletre, honnan szintén sorrendben visszajöve a városháza előtt a menet csoportokba oszolva megy el a többi felekezetek templomaiban tartandó isteni tiszteletre. A menet minden tagja nemzeti kokárdát fog feltűzni s a rendező bizottságra bízott, hogy a ruházat használatával a nemzeti ünnepély nagyszabályosságát lehetőleg kitértetni igyekezzék. (T. i. közben járni, hogy a résztvevők lehetőleg magyar, de mindenki legalább is ünneplő ruhában jelenjék meg. Szerk.)

II. Délután 1 órakor a „Hungaria“ alkalmilag kidisített termében dísz bankett, a melyre a város közönsége a polgármester által vendégektől meghívja a helybeli tábornokot, az összes törzstiszteket és a parancsnokságok fejeit, valamint a vármegye főispánját, alispánját, főjegyzőjét, pénzügyigazgatóját stb. a polgármester belátására bízott egyéneket.

III. Délután $\frac{1}{2}$ 4 órakor gyülekezés a „Hungaria“ előtt a katonazene hangjai mellett; 4 órakor kivonulás a helybeli „Lövész-kert“-be „népünnepélyre“ a melyen szintén szónoklat, szavaltat tartatik, továbbá nép-áldomás, zene, táncz stb.

9.) Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kérésére a képviselőtestület a vállalatba vett milleniumi képesportozat költségeire — tekintettel éppen országrészünket érdeklő nemes célra készséggel megszavazott 20 forintot.

10.) Ép ily áldozatot hozott a közgyűlés azon, szintén egyhangulag hozott határozatával, hogy a városi ipariskola körében rendezendő milleniumi ünnepélyre szintén 20 frtot szavazott meg.

11.) A polgármester által a folyó év márczius hó végével foganatosított pénztári rovancsolásáról tett előterjesztés meglegegedéssel vétetett tudomásul.

12.) A „Major“ városrészben felépített óvoda a polgármester jelentése szerint — már a szükséges felszereléssel láttatik el s annak folyó év május havában leendő megnyithatása végett a polgármester elnöklete alatt Roska József, Fröhlich Gyula, la Borda Kálmán és Jonás Adolf tagokból a felügyelő bizottságot a képviselőtestület megalakította.

13) A képviselőtestület a város monographiáját, a Majorbeli óvodát és végül az árvaház létesítését a város mileniumi ünnepélyének alkotásaiként örökíté meg a jelen közgyűlésben felvett jegyzőkönyv rendén.

14) Végül azon ünnepélyes jelenetnek volt tanuja a képviselőtestület, midőn az újonnan megválasztott Ujházy Béla városi adótiszt a polgármester kezébe a hivatalos esküt letette.

A fontos tárgyakban gazdag tárgysorozat eléggé meggyőz mindnyájunkat, hogy a városi tanács hazafias kötelességérzettel készítette elő ezen közgyűlés anyagát, de ép oly áldozatkészségéről tett tanúságot a képviselőtestület különösen a milleniumi ünnepélyekre szüktséges költségek kiutalása, valamint a nevezetes missióra hivatott intézmények megállapítása által.

Vajha mindannyi nemzeti öntudatunk erősítésére s nemzetünk fejlesztésére, gyarapítására irányzott célját mielőbb s teljes sikerrel elérné!

Gyfehérvárt 1896. április 20.

Balázs Gergely.

A magyar szent korona országai
vörös kereszt egylete

gyulafehérvári városi választmányának 1896 évi Április 19-dikén megtartott évi rendes közgyűlésén felolvasott évi jelentése Bartha Győző egyleti jegyzőnek.

Tisztelt közgyűlés!

Mai 16-diki közgyűlésünkön is örömmel jelenthetem, hogy az elmúlt 1896-dik évben is, hála Istennek, megvolt kimélve drága hazánk a háboru izgalmaitól, minnek folyán békében törekedhattunk előmozdítani azon nemes czélokat, melyeket alapszabályaink háborun kívül is reánk rónak. —

Ezen czélok elérésére az alapszabályainkban előirt üléseknél kevesebbet, de annyit tartottunk, a mennyi a választmányunk körébe utalt ügyek elintézésére elegendő volt. — Ezen ügyeket az 1895 évi Február 24-dikén, Május 23-dikán és Deczember 22-dikén megtartott választmányi és a Február 24 diki közgyűlésünkön mind elintéztük. —

Egyleti működésünk nevezetesebb mozzanatainként felemlitendőnek tartom, hogy a magyarországi inségesek felsegélésére saját pénztárunkból 100 frtot küldöttünk nagyméltóságú Perczel Dezső m. kir. belügyminister úrhoz, melyért a minister úr az inségesek nevében 19331 sz magas leirátában egyletünknek köszönetét nyilváníttotta.

Az 1895 évi Február 16-dik napjára rendezett és megtartott jótékony czélú tánczvigalomnak 17 frt 20 krt tevő tiszta jövedelmét a helyben volt és városunk közönségét térzenével is gyönyörködtető császári és királyi 82-dik szerezred zenekarának juttattuk. —

Az 1895 évi Junius 30-dikán jótékonyczélra rendezett és megtartott nyári tánczvigalomból befolyt 100 frt 49 kr tiszta jövedelemnek felét, vagy is 50 frt 25 krt az Alsó-Fehérmegyei történelmi, régészeti és természet tudományi egylet javára szolgáltatunk át, a miért a nevezett társulat elnöke nagyságos Csató János kir. tanácsos úr meggyénk érdemes alispánja és a társulat választmánya egyletünknek meleg köszönetüket nyilváníttották; a jövedelemnek másik felét 50 frt 24 krtban pedig egyletünk pénztárának gyarapítására fordítottuk. Nem mulaszthatom el kiemelni, hogy ezen utóbb említett nyári multság szép eredményét a rendező bizottság odaadó igyekezetének és különösen Avéd Jákóné alelnöknő ő nagysága fáradszatlan buzgalmanak köszönhetjük, — a miért őszinte köszönetünk nyilváníttásának kifejezést adni kedves kötelességemnek tartom. —

Ezekből kitétni, hogy csekély erőnkhez mérten igyekeztünk egyfelől társadalmi életünk mozgalmait élénkíteni, másfelül adományaink által előmozdítani azon czélokat, melyek kiválólag társadalmi úton érhetik el a maguk elé tűzött szép és nemes feladatokat.

Felemlíteni kívánom, hogy választmányunknak azt elmúlt 1895-dik évben volt 9 alapító, 186 rendes tagja, 7 tag pedig eltávozott. Vagyoni állásunk készpénzben 991 frt 11 kr. melybe 10 darab á 5 frtos sorsjegy is beszámíttatott. Ezen kívül felszerelvénnyünk a két samaritán iskola, 2 hordágy és 1 minta szekrény. Minderről azonban a pénztárnoknő ő nagysága fog bővebb részletes felvilágosítást nyújtani, mely után kétségen kívül áll, hogy a választmány és tisztikaruk, a múlt évről felmentvény meg fog adatni.

Kis körben mozogva alig is tudnánk nagyobb eredményt felmutatni, — mindazonáltal a fokozottabb működésre buzdíthat a központi igazgatóságnál 617—895 sz. alatti elismerése, mely szerint az ügybuzgó választmányunk, a tevékeny tisztikarnak és különösen a választmány élén évek óta buzgalkodó Lőnhart Ferencz erdélyi róm. kath.püspök ur ő nagyméltóságának a múlt 1895 évi tevékenységeért őszinte köszönet nyilváníttatott.

Ennyiből állana az 1895-dik évben működésünknek rövid ismertetése. Ezzel be is fejezhetném jelentésemet, ha nem állanánk ezer éves fenállásunk méltó

megünneplésének küszöbén, mely alkalomból enged-
tessék meg nekem is a sokszor nagyon viszontagság-
teljes multunkról egyletünk szempontjából röviden
megemlékezni.

Ezer év az idők végtelenségében elenyésző cse-
kéltség, de a nemzetek és nemzetünk életében számot
tevő idő. Ha a második ezredév megkezdésekor em-
létkünkbe felidézzük, hogy őseink drága hazánkat fegy-
verrel kezükben foglalták el és azt hogy megfarthassák
számtalan véres csatában életüket és vagyonukat ál-
dozták fel, önkénytelenül eszünkbe kell hogy jusson,
miszerint a háboruban megsebesülteknek mily nagy
része pusztult el a régi harcászati viszonyok mellett
a csatatérek minden segély nélkül, és mily nagy
vivmány az emberi szeretet sugallata folytán 1864-dik
évben Augusztus hó 22-én Genfben létrejött nemzetközi
egyezmény, melynek elfogadása után felső Urunknak
dicsőségesen uralkodó apostoli királyunknak 1880-dik
évi Deczember 5-én kelt legmagasabb elhatározása
folytán megalakult „a magyar szent korona országai-
nak vörös kereszt egylete,” melynek legfőbb célja: a
háboruban megsebesült, vagy megbetegedett harcosok
ápolása, ezeknek a katonai és honvédelmi gondozás
mérvein túl segítség nyújtás, továbbá a rokkant ka-
tonák (hadastyánok) és a háboruban elesett harcosok
hátrahagyott családjainak segélyezése. — Ezen nemes
intézmény létrejöttét a 19-dik század azon fenkölt
gondolkozása nemzetei, ezek uralkodói, vezérférfiai és
különösen honleányai közreműködésének köszönhetni,
kik az emberbaráti szeretettől áthatva, nemzetiség és
valláskülönbőség nélkül még az ellenség fiainak is
segítséget kívántak nyújtani a végből, hogy őket az
államok hasznos polgárainak soraiba visszajuttassák
és ne hagyják segély nélkül elpusztulni a csatatérek-
en. A műveltség legnagyobb vivmánya tehát a genfi nem-
zetközi egyezmény és az ennek alapján nálunk is
megalakult vörös-kereszt egyletek, melyek az egész
keresztény világban, a művelt nemzetek által megál-
lapított vörös kereszt, a török nemzet pedig vörös fél-
hold jelvénnel fehér zászlójukon, a nemzetek közös
oltalma alatt, minden bántódás nélkül bizton mehetnek
segítségére a csatatéren megsebesülteknek, hogy ott
barát és ellenségnek egyaránt segítséget nyújtsanak.

Örömmel említem fel, hogy választmányunk 1881
évi Deczember 6-án történt megalakulása óta egy kis,
de kiegészítő részét képezi az országos vörös-kereszt
egyletnek, és hálattal szívvel emlékezem meg arról is,
hogy fennállásunk óta nem mérte ránk a sors keze a
háboru kiszámíthatatlan csapásait; egyszersmint mind-
nyájunk érzelmeinek vélek kifejezést adni azon szívből
fakadó ohajommal, hogy a második ezredévben is, ha
már ki nem kerülhetjük, — minél később kelljen be-
bizonyítanunk azt, hogy a háboru miatt segélyre szo-
rulóknak kötelességszerűleg egész szeretettel tudunk,
erőnköz képest segítséget nyújtani.

Végül nem hagyhatom megemlékezés nélkül, hogy a
genfi nemzetközi egyezmény fejlesztése körül az 1868-
dik év óta a párizsi, berlini stb. nemzetközi congresszu
sok fáradoztak ugyan, de nem nagy eredménnyel. Az
utolsó ilyen congressus volt a múlt évben Brüsszelben,
és ez évben pedig éppen az ezeréves nemzeti ünnepe-
geink ideje alatt Budapest fő és székvárosunkban fog
megtartatni, mely tanácskozás eredményeként kívánha-
tunk-e mást, mint azt: vajha sikerülne a nemzetek
képviselőinek megállapodni és az összes művelt álla-
mokkal elfogadtatni azt, miszerint a nemzetek és álla-
mok között felmerülhető és felmerülő vitás kérdések
ne fegyverrel, hanem a nemzetközi bíróságok által
békésen intéztessenek el, hogy e tekintetben is telje-
süljön koszos költőnk ezen óhaja: „Még jönni kell,
még jönni fog egy jobb kor, mely után buzgó imádság
epedez százezrek ajakán.”

Apróságok.

Az erkölcs oly bakter, a mely szívesen elalszik egy jó
főlőrácskára, illő borralal fejében.

Herostates.

Kiengesztelt jó barátától, kétszer melegeített ételtől Isten
mentsen.

Csatár Zsiga.

A szerelmes ember olyan, mint a gyufa, mikor lángra
gyúlt, elveszti a — fejét.

Zeley Imre.

Minden genialitás forrása az őszinteség. Az emberek szel-
lemesebbek lennének, ha erkölcsösebbek volnának.

Börne.

Az a fiatal ember, a ki semmit sem bámul, nem fiatal.
Sokat nélkülözhet az ember, csak egyet nem; az em-
bert magát.

Börne.

Óh, súlyos végzete az embernek. Alig érett meg a szel-
lem, már fonyadni kezd a test.

Montesquien.

Az új meghajlító mutatja erejét.

Griliparzer.

Barátok! Senki sem jó barát.

Aristoteles.

A mai társadalom már alig érti meg az idealizmust és
mégis elítéli azt, a kiből nem találja fel.

Harmath Luiza

Ujdonságok.

Gyulafehérvár április 23.

— **A maros-szent-imrei Hunyadi em-
lékre** újabban a következő szíves adományok érke-
tek: Székesfehérvár várostól 50 frt, Arad városától
20 frt, Hevesmegyéből gyűjtés 7 frt 65 kr, Marostorda-
megye alispánjától gyűjtés 4 frt 60 kr, Tab. főszolga-
bírótól gyűjtés 1 frt 85 kr, Hajdu-Szoboszló várostól
1 frt, Sz.-Udvarhelyről gyűjtés 45 kr.

— **Nagy katonai hangverseny.** A helyben
állomásozó cs. és kir. 82. gy.-ezred zenekara f. ápril hó
25-én szombaton este nagyszabású hangversenyt rendez
a „Hungária” disztemében. A közönség igényeinek kie-
légítésére nézve Munkácsy Zs. vendégként nagyban ké-
szülődik A hangverseny kezdődik tél 8 orakor.

— **Az ezredéves kiállítás ünnepélyes
megnyitására programja 1896 május
2-án.** Az ünnepélyre meghívottak a kiállítás területén
a részükre kijelölt helyeken délelőtt $\frac{1}{2}$ 11-ig gyűlnek
össze. (A kijelölt területre csakis a II-ik főbejáraton
át lehet jutni.)

$\frac{3}{4}$ 11-kor ő császári és királyi fenségeik, a fő
hercegek urak és főhercegek asszonyok, valamint az
idegen uralkodó házak, esetleg jelenlevő tagjai köz-
vetlen kíséretükkel a kiállítás terén felállított sátonál
— rossz idő esetén az ünnepélyek csarnokában —
megjelennek és ott ő felségeik megérkezéskor várnak.

Ő felségeik 11 orakor érkeznek meg és az udvari
sétorban — esetleg az ünnepélyek csarnokában —
felállított tribünre mennek. Az urak teljes díszben
jelennek meg, a rendek nagykeresztjeinek szalagjaival,
a véderőhöz tartozók a szolgálati jelvénnel.

Azok az urak, kik díszmagyarral nem rendelkeznek
és egyenruhát nem viselhetnek, frakkban, fehér nyak-
kendővel jelennek meg.

A hölgyek reggeli (látogató) öltözékben, kalappal
jelennek meg.

Mikor mindannyian elhelyezkedtek, a kereske-
delemügyi m. kir. miniszter, mint a kiállítás országos
bizottságának elnöke, megteszi jelentését ő felségének
és a kiállítás megnyitására legmagasabb engedélyét
kéri ki. Ő felsége erre a jelentésre válaszolni méltóz-
tatik és a kiállítást megnyitottnak jelenti ki.

Ebben a pillanatban a Gellérthegyén ágyulóvések
dördülnek el, a dalárdák az ünnepi himnusz éneklik,
mire a kiállítás terén lévő harangok megkondulnak.

Ő felsége ekkor a kereskedelemügyi m. kir. mi-
niszter vezetése alatt, kísérve az uralkodóház tagjai
által, körutra indul a kiállítás területén.

Ő felségét az uralkodóház fenséges tagjainak ki-
séréte, valamint a többi meghívottak követik.

A felséges asszony még ezen körmenet megke-
zdése előtt elhagyja a kiállítás területét.

A kiállítók már az ünnepi himnusz eléneklése
alatt távoznak és elfoglalják helyeiket a kiállítás illető
osztályaiban.

A körut megkezdődik. A királyi pavillonhoz érve
ő felsége, az uralkodóház tagjai, valamint a meghívott
vendégek belépnek a pavillonba, majd folytatják a
körutát. A közös hadsereg és a honvédség kiállításának
megtekintése után ő felsége és az uralkodóház fenséges
tagjai a készen álló udvari kocsikra szállnak és ezzel
a megnyitási ünnepély be van fejezve.

Megjegyzés. Rossz idő esetén ő felsége és az ural-
kodóház fenséges tagjai az ünnepélyek csarnokában
lefolyt megnyitási ünnepély után kocsikra szállnak.

— **Magyar Osztály-Sorsjáték.** II. osztályu
sorsjegyeknek a III. osztályra való megnyitása napon-
ként, de legkésőbb május 2-ig eszközöltetik. A sorsje-
gyek megnyitása a sorsjegyeken jelzett elárúítóknál
eszközöltetik és pedig a sorsjegy visszaszolgáltatása és
a megnyitási díj egész sorsjegyéért 20 frt, 1 fél 10 frt.
1 tízed 2 frt és huszad 1 frt befizetésével. Teljes sors-
jegyeket (mind a három osztályra érvényes sorsjegye-
ket) nem kell megnyitani és a III. osztály húzásán
minden további nélkül résztvesznek. Hogy a sorsjegy-
tulajdonosoknak éppen a megnyitási hatánap lejártakor
(május 2) való óriási tolongása elkerültesse, ajánlatos-
nak mutatkozik, miszerint mindenki igyekezzék III.
osztályu sorsjegyek minél előbb birtokába jutni.

— **A király kiállítása.** A kiállítási történelmi
főcsoport főkapuja előtt a napokban egy hatalmas
butorszállító szekér állt meg, mely nem kevesebb mint
egy millió forint értékű műkineset hozott a történelmi
kiállítás számára. Ezeket a ránc magyarokra nézve

nagyérdékű ereklyéket ő felsége a király küldötte meg
a kiállításnak, mint az ő saját emléktárgyait, melyeket
nagylelkű készséggel bocsátott az ezredéves kiállítás
rendelkezésére. A király kiállításának tárgyait a bécsi
fegyvermuzeum nagybíró öre, Vendlin Böheim szemé-
lyesen szállította Budapestre és a kiállítás történelmi
főcsoportjához, a hol tőle maga a főcsoport igazgatója
dr. Szalay Imre miniszteri tanácsos vette át. A királyi
tárgyak gazdag változatossága közt is kiválik érdek-
ségre és történelmi becsre a Corvinák egész sorozata, a
harci emlékek közül pedig Báthory István fegyverzete
és II. Lajos király páncélja, melyek historiai érdek-
től kívül ritka diszükkel is legkiválóbb tárgyai lesz-
nek a történelmi kiállításnak. A király által kiállítandó
ereklyéket most csomagolják ki egyes ládákba s mi-
helyt ezzel meglesznek, azonnal hozzá fognak azok
rendes elhelyezéséhez.

— **Testgyógyászati műintézet.** Keleti J.
czég Budapest IV. Koronahercegutcza 17. az eddigelé
sérültek és betegápolási eszközök készítésére létező
gyárában kívül egy nagyszabású a modern technikának
teljesen megfelelő műhelyt nyitott, Budapest IV. Ros-
télyutca (Károlylaktanya 15) melyben orvossebészeti
aczelárak, testgyógyászati készülékek, Hessindrendszerű
elismert műderékfűzők, nyújtó és járó gépek, műlábak
és műkezdek, valamint e szakmába vágó aczel árak, vil-
lanygépek, kötőszerek stb. készíttetnek. Szervodök-
kiknek ily készülékekre szükségük van, felkéretnek
szíveskedjenek fenti cégtől költségelírányzatot vagy
képes árjegyzéket kérni. Vagyontalanoknak minden
lehető, eszakra vágó készülékek havi részletekre adhatnak
Ismételődnak engedmény. Uzleti elv: Szigorú pontos
kiszolgálás, legutányosabb árak.

— **Mátyás király trónkarpítja.** Rendkívül
értékes és ritka történelmi nevezetességű emléktárggyal
gazdagodott ismét az ezredéves országos kiállítás tör-
ténelmi főcsoportja. Gróf Erdődy Ferencz ugyanis
Galgócra megküldte a kiállításnak Mátyás király
trónkarpítját. A munka tiszta arany-zöld bársonnyal
díszített olasz brokát-szővetből készült, melynek közé-
pén Mátyás király színekben pompázó czimere látható.
Ez a műkines annál nevezetesebb, mert ugyanilyen
trónkarpitból készült a híres főjnicai karula is, melyet
ő felsége a király vett meg és azzal a rendeltetéssel
ajándékozta oda a budai vártemplomnak, hogy azontul
ez legyen a koronázási karula. Ugyancsak gróf Erdő-
dy Ferencz küldte meg a kiállításnak Bakács Tamás
bíbornok kelyhét s még egy másik kelyhet is, mely-
nek történelmi becsét az teszi kétségtelenné, hogy rajta
a Corvina czimer ékeskedik.

— **A honvédség és az ezredév.** A honvéd-
ségi állomások egymásután tiltetik az ezredévi fákat.
Ezzel vesznek részt az ezredéves ünnepben. Legutóbb
Zimonyban volt ilyen ezredéves honvédünnep, a hol a
horvátországi honvédgyalogezred 3-ik zászlóalja állomá-
sozik. Rakkovics Gábor alezredes, zászlóaljparancsnok
ültetett hét hársfát a kaszánya udvarán az ezredév
emlékeztére nagy katonai pompával.

C S A R N O K.

Babona.

Írta: Kreutzer Lipót.

Olyan régi, mint a neve. A középkorban máglyára
juttatott embereket, manapság szerényebb, megelégszik
a koldusbottal is.

A nép hiszékeny és áldozatul esik néhány ügyes
gazember eseteinek. Furfangos naplopók olesó pénzen
árulják a boldogságot. S ki ne venné a boldogságot,
a mikor azt keressük, azt kutatjuk mindannyian az
egész életen által?

A babona tanítói és terjesztői a kártyavető, ja-
vasasszonyok, náluk keres gyógyulást a megrendült
egészség, a megtört remény, a féktelen vágy.

A szegény napszámosnak rosszul van a kis fia.
A gyerek feje ég, teste egy tűz, bágyadt tekintete
zavaros. Orvost kellene hivatni, ámde a szomszédasz-
zony jobbat tud annál, a javasasszonyt. Elmennek hozzá,
hogy kikérjék a böles tanácsát és ámulva hallják, hogy
a gyereket megverte valaki a szemével. Nosza, bazi-
sietnek, széndarabokat raknak egy pobár vízbe, és a
szenes vízzel megitatják a gyereket. Már most a gyerek
vagy belehal vagy meggyógyul. Ha tiz eset közül egy-
szer felépül: a javasasszony híre öregbedik és elterjed
faluszerte, városzerte.

A Deákné ura egy idő óta csak félszemmel néz
a feleségére. Nyilván azért, mert a feleségének is csak
félszeme van. A férj másik szeme elkalandoz a szép
Forgácsné portájára. Hogy kéne visszaaterelni a férje
urát a házi szerelem rendes útjára, csak nem tudja
kifundálni Deákné asszony, hanem ha a javas as-
zonytól kér tanácsot. Nem szép szóval, jó főztjével

édes csókkal, hanem a „szerelmi bájjal“ lal próbálkozik. Ez az ital üdvös, eltereli a férfit bitang szerelmétől, de el is minden szerelemről, minden érzéstől — örökre. Az asszony biába védekezik jóhiszeműségével, túlművekre kerül.

Vagy vegyünk más esetet. Bokorugró szoknyájában Terka mód nélkül szereti a legényeket. Különösen a sugár szál legényt, a Ralit; miként is lehetne azt állandóan a szívéhez láncolni? „Adjon neki gyűrűket, drága lelkem“ szól a javasasszony. Okosan van mondva. Ha a legény minden héten gyűrűt kap a leánytól, pénzzé teszi, elissza, dorbézolja és szerelme az iránt a ki ehhez a módot nyújtja, oly végtelen lesz, mint a gyűrű karikája.

Ilyen az a tudatlanság, melyet elkényszeredett agyvelők nem áttalnak „boldog“-nak nevezni.

És csalódik, a ki azt hiszi, hogy csak faluhelyen járja így. Nézzétek azt az anyókat a ki két krajczár árán helyeztet magának kilátásba boldog életet, nagy örömeiket és még ráadásul három számot is kap. A sors keze működik itt, ártatlan madárkák csőrét vezetve. Ha bemennek a lutriba az anyókák és megteszik a három számot, biztosan kijönnek. Ha nem is a számok, de legalább ők.

Nagy szerepet játszik a városban csak úgy, mint a falun a kártyavető cigány, vagy egyéb asszony. Minő kérdéseket kell ilyen kártyavető nőnek megoldania!

Faluhelyen úgy áll a dolog, hogy a kártyavető nő ismeri a látogató viszonyait, melyekből valamicske leleménnyel összeállítja a multat és a jövőt.

Hunczut ügyesség kell a kártyavetés „tudományához“. Ravaszág, mely leskelődik az arczon és felkap egyes mondást, melyről találó dolgokat vehet ki. A nagyvárosoknak is vannak titkos kártyajósok, tudj! Isten hány, a kik jeles megfigyelő keppesség és gyakorlatosság fölött rendelkezve, ámulatba ejtik a hiszékeny hülyeséget. Ha házasságokból is van összerakva az ember, van rajta egy rész, mely sohasem hazudik, a szeme. Nézd csak az apró csillagokat és keresztül látsz rajtuk a szív legfenekére.

Ha jószág ül a lelkedben, nyájasan sugárzik, ha harag korbácsol, vadul villan és forog üregében és összerándul a szemöldököd. A gyűlöletnek kevés, de valószínű a villama, a lombba tekintet, a félig lecsukott szemhéj megvetésetet tolmácsolja. A mint félelem fog el, szemed nézése téveter; ha megijedsz, megnyulik, tágra nyitottan áll. A szemérmes hajadonka lestíti szemeit, a vezeklő az égre néz, míg a baráti tekintet átható, szigorúan szelid.

Már most az ügyes kártyavető egyre rád néz, reád figyel, a kártya mellékes valami. Arczád, szemed adja szájába a szavakat. S arra csapja le a kártyákat és bontja ki belőlük életed regényét. A második kártya rendesen közel áll szívedhez, a harmadik meg valami hirt jelent, egy másik halált mutat, a mitől biztos örökségre nyújt kilátást. Jó magadat pedig a ki jóslatot kérész, vársz kapsz, tudod-e, melyik kártya jelez? a jókiflkó.

Nemesak a vetett kártya, hanem a vetett ágy is bepillantásokat szolgáltat a jövőbe. Nappali munkánk, törekvéseink, reményünk és bánatunk néha folytatást nyernek éj idején. Benyomásaink tovább rezegnek az agyvelő hurjain, gondolkodásunk öntudatlan. Alomképeket látunk, melyek többnyire összefüggésben vannak azzal, a mivel ébren foglalkoztunk, de mit sem jelentenek. Mit is jelenthetne az éjszakai akaratlan agyutikodás?! Az e fajta babonás hit csak onnan eredhetett, hogy ezer eset közül egyszer beütött az álomlátás és illetékes hülyekörökben nagy riadást okozott. Álomlátás csak akkor bir jelentőséggel, ha nappal esik: ábrándos, vagy henye lélekre vall.

Csak tutólag szólok a nyilvánosság kizárásával működő lutri professorokról, kik rendesen csak átutazóban, rövid időre tartozkodnak állandóan itt is, ott is. Mert ahhoz csakugyan a legnagyobb hiszékenység kell, hogy valaki ezeknek a szerencse számaiba hitet vessen. Hiszen ha volna ilyen számok, a lutri professorok lennének bizonyára az első, akik igénybe véve azokat gazdagságra tennének szert.

Ártatlanabbak, mindasáltal nevetségesen gyermekeg az apró babonások. A tükör eltörése pl. szerencsétlenséget jelent. En is azt hiszem, főképp, ha szép és becses a tükör. — Pénteki napon nem jó nagy dolgba fogni; persze, hogy nem, ha az ember már esztörtökön is elkezdhetette. — Tizenhárom ember nem ülhet az asztalhoz; kivált ott, a hol csak tíz ember részére futja ki az étel. Különben is kényes kisé a dolog: teszem fel, ha az étkezők között áldott állapotban levő hölgy van, hány emberszámba vegyük?

Színek is vonzanak és taszítanak; némely ruha férjet szerez. Lehet; ha egyéb jeles tulajdonságokhoz

a jó izlés is csatlakozik; a leányzó könnyen tehet ferjre szert. Az sem jelent jót, ha a mennyasszony gyönggyel, ékszerekkel terbeli ruhában lép az oltár elé. Mert hát a pazarlás hajlama előre veti árnyékát, melyből a házasság élet egét majdan elborító fellegetekre következtethetünk.

Ha ki baglyot megpillantva, huhogását hallva, fél a haláltól: komoly beteg, mivelhogy az agylágyulás veszedelmes dolog.

Es a felvilágosodás, a haladás korában, mikor már közel állunk a repülés megvalósításához, alantjára a tömeg műveltebb részének is az esze, ha bámulattal adózik bolmi gondolatolvasónak. Beteg, tulérzékeny ember játszik színtoly érzékeny, beteg emberrel és nem egy ember szemében csodás lénynek tűnik fel.

Gyermetesség, agyrém, lelkei betegség a csodákban való hit. Lelketlen, szélhámos gázság minden ilyen csodamutogatás; nincs csoda, csak egy: ilyen csodáknak még létezése, megtérése. Mondottam, hogy a szemünkkel kit sem verhetünk meg. Megtértem, bocsáss meg érte, te büszke, szép és babonás leány. Csillagszégegyenítő két szemmeddel megejtettél, rabbá tettél.

Szerkesztői üzenet.

G. M. L. úrnak, helyben. Versét nem közölhetjük. Sok benne a formahiba s a mellett émelgyős frázisokban is bővelkedik. Például:

Szeretni hiven, szeretni „fent s a porba“

Oh, ily gyönyört a földön még mi ad?

Sfürák zenéje tán, husz (!) ajk csókja

Avagy kelet ódza — Gileád.

Uram! Ily szörnyűségek közlésével elriasztanók lapunk több mint kétszáz öten ingyen olvasóját, a kik után bizonyára elinalna az a huszonöt előfizető is, kikkel ma még, a második ezredév küszöbén, dicsekedhetünk.

Elkora vesztéseget ön se kívánhat nekünk.

Nyilttér*)

Hamisított fekete selyem Egessünk el egy kis min-tát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kialszik, maga után csak egy barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsíros színű — szalonnás lesz és könnyen törlik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik csak megörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs. k. udvarisállító) **selyemgyára Zürichben.** házhöz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárminek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végeken levő valódi selyem szöveteiből. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelző lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért felelőséget nem vállal el a szerk.

* Utolsó főhúzás. *

Magyar osztály sorsjáték

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Húzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1	400 000	= 400 000
1	300 000	= 300 000
1	200 000	= 200 000
1	100 000	= 100 000
2	40 000	= 80 000
2	20 000	= 40 000
5	10 000	= 50 000
10	8 000	= 80 000
34	6 000	= 204 000
100	2 000	= 200 000
200	1 000	= 200 000
2 650	200	= 530 000
22 000	150	= 3 300 000
25 007	nyeremények és 1 jutalom	= 6 284 000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60,—	30,—	6,—	3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy áraikon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottoheintze Budapest.

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztály sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
20,—	10,—	2,—

legkésőbb május 2-ig eszközözendő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltok.

Védjegy. Védjegy.

Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyu, felbőffőség, hasmenés, gyomorfégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájsánál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámrhoidák.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírt tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Gyulafehérvár: 39—35

Fröhlich Gyula gyógyszerháza.

Szászsebesen:

Reinhardt C. J. gyógyszerháza.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köztvényél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegeknél árban majdnem minden gyógyszerháza készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, eszécs. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Aranyérmekkel kitüntetve.

Első es. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitüntetve.

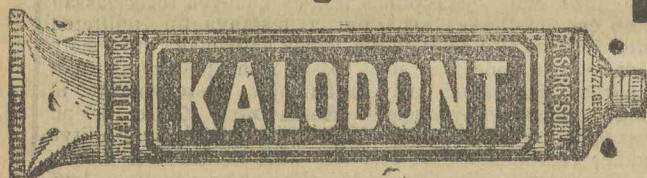
HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KAROLY WIEN, III. Hauptstrasse 120. szám, saját házában.

48 5—20

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai raktárak, vasut., ipar-, bánya és házmortársulatok, építkezési munkálatok, **VÁLLALKOZÓK** és **ÉPÍTŐMESTEREK**, valamint gyár-tulajdonosok **szállítója**. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mészből oldhatók, száraz porított állapotban, 40 különféle színminőségben, különként 16 krtól feljebb szállítanak és a festékszínnek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz. — Mintalapok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.

SARG féle elismert nélkülözhetlen fogtisztító-szer

sok **MILLIO**-SZOR

kipróbált és bevált fogorvosilag ajánlott óvószer egészséges és szép fogak épségben tartására. 21—30

Kapható mindenütt.

FEHÉR A. ADOLF

bőr és cipő-felsőrészek gyári raktára

nagyban és kicsinyben

BUDAPEST,

VIII. kerepesi út 49.

Nagy raktár mindennemű

bőrök,

cipő és z-kellékek

és saját készítményű

cipő-felsőrészekből.

Nagy képes árjegyzékem most jelent meg, melyet kívánatra bérmentve küldök, egyszersmind mindazon, a kiállítás alkalmával feljövendő cipész és eszmadia-mester uraknak ajánlom bőrraktáromat megtekintésre.

Megrendelések postán és vasuton csakis utánvét mellett azonnal eszközöltnék.

Valódi

Tiroler Loden

nők és férfiak részére

Baur Rudolf Insbruck

kivitelű tizlet Rudolfstr. 4.

Vízmentes köpenyek, valódi juhgyapjuszövet öltönyök stb.

Minták ingyen és bérmentve.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, az örölt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészen, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az úgy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jónak bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszersmind a legizletesebb ital.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre:

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélésre. A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

3—20

Teusch-féle borok

Id. Misselbacher J. B.-nél
Gyulafehérvárott.

Teutscheische Weine

bei

J. B. Misselbacher Senr.
Karlsburg.

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lapkiadóhivatalában

MILLENNIUM!

A Moreno K. cég elvállal a millenniumi ünnepélyek alkalmából szükséges magánépületek, hivatalos helyiségek, iskolák és templomokban alkalmazandó mindennemű

DISZITÉSEKET

a legszebb kivitelben és jutányos árak mellett. Elvállal továbbá az ünnepélyek alkalmával kisebb vagy nagyobb szabású

Tűzijátékok rendezését.

Készít minden nagyságu és minőségű

NEMZETI LOBOGÓKAT

Egyleti, iskolai és más körű

JELVÉNYEKET

a legnagyobb választékban.

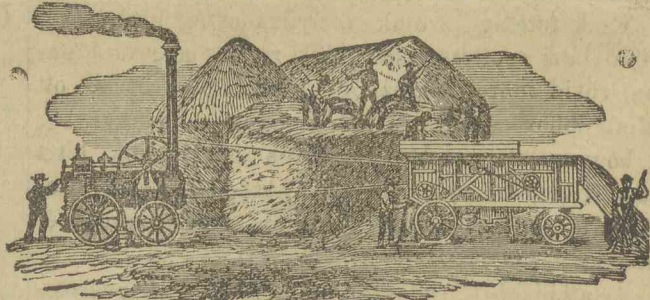
Ünnepélyes kivitelű alkalmára **TRANSPARENTEK** és ablakdiszhez való alkalmas tárgyak különöz kaphatók.

Nemzeti lobogókat nagy választékban raktáron tart.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, továbbá járgány-csepplőgépek, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ekék 2 és 3 vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.